

**Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2020

Nazwa kwalifikacji: **Organizacja i prowadzenie eksploatacji złóż podziemnych**

Oznaczenie kwalifikacji: **M.39**

Numer zadania: **01**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Numer PESEL zdającego*

M.39-01-23.06-SG

Czas trwania egzaminu: **120 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2023

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz KARTĘ OCENY na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

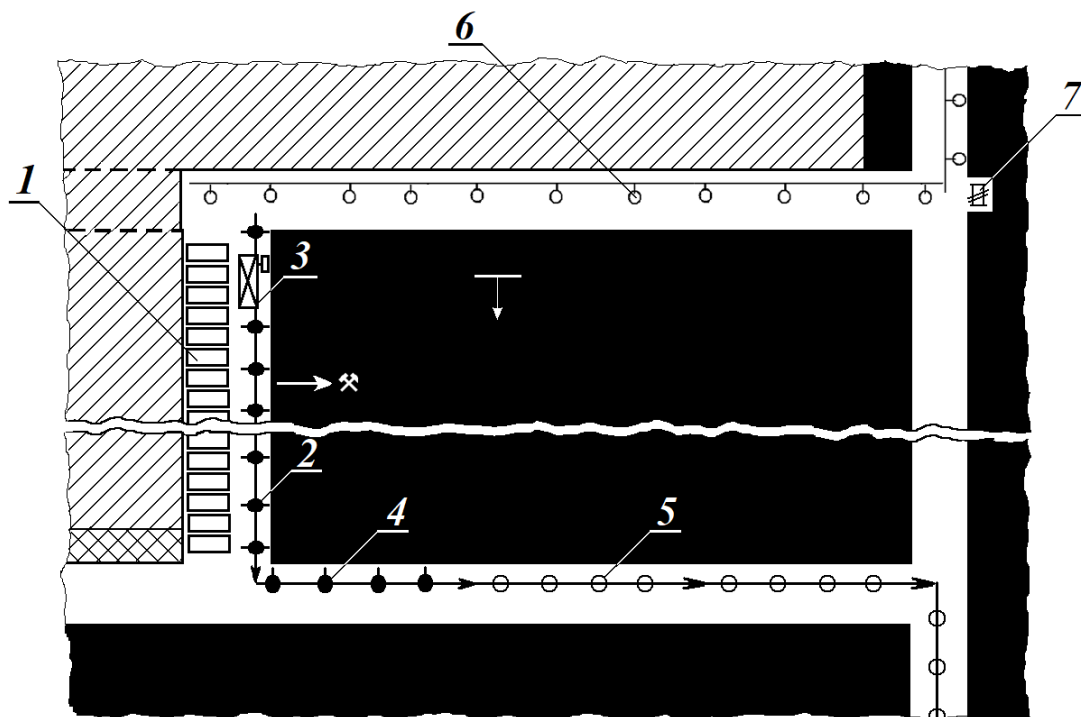
Zadanie egzaminacyjne

Pokład 403/1 o grubości $1,9 \div 2,2$ m będzie eksploatowany ścianą N-1 na poziomie 588 m. Projektowana ściana będzie miała długość 260 m, maksymalny przekrój $8,0 \text{ m}^2$, minimalny przekrój $5,5 \text{ m}^2$ i wybieg 1200 m. Eksploatacja prowadzona będzie systemem ścianowym podłużnym z zawalem całkowitym stropu. Ściana i chodniki przyścianowe wyposażone będą w maszyny i urządzenia oznaczone znakami umownymi na rysunku 1. Cykl pracy na trzech zmianach produkcyjnych rozpoczynać się będzie od urabiania kombajnem a kończyć zawrębianiem kombajnu. Na zmianach wykonywany będzie też pas podsadzkowy i stawiane będą tamy izolacyjne w utrzymywanym chodniku podścianowym. Na zmianie czwartej będą wykonywane prace konserwacyjne. Na najliczniejszej zmianie zatrudnionych będzie 40 pracowników a wydatek powietrza na jednego pracownika wynosi $10 \text{ m}^3/\text{min}$.

W ścianie i chodnikach przyścianowych występuje zagrożenie metanowe IV kategorii, klasa B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego i zagrożenie pożarowe. Z uwagi na fakt, że skały mają skłonność do iskrzenia a stężenie metanu w wylotowych prądach powietrza ze ścian wynosi więcej niż 0,5%, należy utrzymywać prędkość przepływu powietrza w ścianie nie mniejszą niż 1 m/s . Prędkość prądu powietrza w wyrobiskach wybierkowych nie przekracza 5 m/s .

Na podstawie danych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym:

- w tabeli 1 zapisz nazwy oraz typy maszyn i urządzeń oznaczonych cyframi na rysunku 1,
- w tabeli 2 zapisz czynności wykonywane w ścianie w ciągu doby,
- w tabeli 3 zapisz formę organizacji robót, system pracy oraz obłożenie ściany,
- w tabeli 4 zapisz sposoby zabezpieczenia przed zagrożeniami występującymi w ścianie i chodnikach przyścianowych,
- oblicz i zapisz w tabeli 5 minimalną i maksymalną ilość powietrza przepływającego przez ścianę oraz minimalną ilość powietrza wymaganą dla załogi na najliczniejszej zmianie.

Rysunek 1. Szkic ściany N-1 w pokładzie 403/1 na poz. 588 m

Przykładowe typy maszyn i urządzeń stosowanych w kopalni podziemnej

- kombajn górniczy KGS-600N
- kombajn górniczy KR-150z
- przenośnik zgrzeblowy RYBNIK 1100
- przenośnik zgrzeblowy RYBNIK 850
- przenośnik zgrzeblowy GROT 850
- przenośnik zgrzeblowy SKAT E180WMJ
- obudowa zmechanizowana GLINIK-08/22-POzS
- obudowa zmechanizowana TAGOR-14/35-POz
- obudowa zmechanizowana FAZOS-19/37-Pp
- przenośnik taśmowy GWAREK-1000
- kolejka szynowa KSP-16
- kolejka szynowa KSZS-650/900
- kołowrót EKO-D30

Przykładowe czynności wykonywane w wyrobiskach podziemnych

▪ zawrębianie kombajnu▪ stawianie odrzwi obudowy▪ ładowanie otworów strzałowych▪ wykonanie opinki stropu i ociosów▪ przesuwanie przenośnika▪ przebudowa skrzyżowań	▪ wykonanie obudowy tymczasowej▪ urabianie kombajnem▪ przesuwanie obudowy▪ budowa tam izolacyjnych▪ konserwacja maszyn i urządzeń▪ układanie pasa podsadzkowego

Wzory do obliczeń ilości powietrza

$$Q_{\min} = v_{\min} \cdot S_{\max} \cdot 60$$

[m³/min]

$$Q_{\max} = v_{\max} \cdot S_{\min} \cdot 60$$

[m³/min]

$$Q = a \cdot N$$

[m³/min]

Przykładowe formy organizacji robót w górnictwie podziemnym

- cykliczno-szeregową
- cykliczno-równoległą
- potokowo-cykliczną
- potokową

Przykładowe stanowiska pracy w górnictwie podziemnym

▪ przodowy▪ górnicy sekcijni▪ kombajniści▪ górnicy do obsługi przenośników▪ strugowy	▪ górnicy do przebudowy skrzyżowań▪ operator ładowarki▪ strzałowy▪ górnicy do konserwacji i remontów▪ górnicy

Wybrane sposoby zabezpieczenia przed zagrożeniami występującymi w ścianach i chodnikach przyścianowych

▪ wiercenie otworów badawczych▪ rurociąg przeciwpożarowy▪ strzelanie wstrząsowe i torpedujące▪ odprężenie pokładu▪ utrzymywanie zapór przeciwwybuchowych▪ zapewnienie prędkości powietrza w ścianie $v_{\min} = 1,0$ m/s▪ odmetanowanie górotworu	▪ metanometria automatyczna z układem czujników▪ baterie dysz zraszających na przesypach▪ strefy zabezpieczające na całej długości▪ usuwanie gromadzącego się pyłu węglowego▪ szafki hydrantowe▪ kontrola metanu metanomierzami przenośnymi

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będzie 5 rezultatów:

- wykaz maszyn i urządzeń zabudowanych w ścianie N-1 i chodnikach przyścianowych – tabela 1,
- wykaz czynności wykonywanych w ścianie N-1 w ciągu doby – tabela 2,
- forma organizacji robót, system pracy i obłożenie ściany N-1 – tabela 3,
- sposoby zabezpieczenia przed zagrożeniami w ścianie N-1 oraz chodnikach przyścianowych – tabela 4,
- ilość powietrza przepływającego przez ścianę N-1 – tabela 5.

Tabela 1. Wykaz maszyn i urządzeń zabudowanych w ścianie N-1 i chodnikach przyścianowych

Oznaczenie na rysunku 1	Nazwa i typ maszyny lub urządzenia
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	

Tabela 2. Wykaz czynności wykonywanych w ścianie N-1 w ciągu doby

Lp.	Nazwa czynności
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

Tabela 3. Forma organizacji robót, system pracy i obłożenie ściany N-1

Forma organizacji robót	
System pracy	
Obłożenie (stanowiska pracy)	

Tabela 4. Sposoby zabezpieczenia przed zagrożeniami w ścianie N-1 oraz chodnikach przyścianowych

Zagrożenie	Sposób zabezpieczenia przed zagrożeniem
Metanowe IV kategorii	
Klasa B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego	
Pożarowe	

Tabela 5. Ilość powietrza przepływającego przez ścianę N-1

Minimalna ilość powietrza przepływającego przez ścianę		
Dobry wzór	Podstawienie danych	Wynik obliczenia
Maksymalna ilość powietrza przepływającego przez ścianę		
Dobry wzór	Podstawienie danych	Wynik obliczenia
Minimalna ilość powietrza wymagana dla załogi na najliczniejszej zmianie		
Dobry wzór	Podstawienie danych	Wynik obliczenia